



Ambulans, diagnostik och hälsa

Pia Wiberg

Nämndsekreterare

Beslutsförslag

Datum

2025-11-20

Diarienummer

DNADH250156

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa

Beslutsförslag - Samverkansavtal avseende första hjälpen i väntan på ambulans (IVPA)

Förslag till beslut

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa beslutar att

- översända förslaget till samverkansavtal med Räddningstjänsterna i Halmstad, Hylte, Laholm samt Räddningstjänst Väst för Falkenberg och Varberg om första hjälpen i väntan på ambulans (IVPA) till regionstyrelsen för beslut.
- ge förvaltningen i uppdrag att fortsätta arbetet med att ta fram ett avtalsförslag med Räddningstjänsten Storgöteborg för Kungsbacka.

Sammanfattning

Sedan 2009 har det funnits ett samverkansavtal avseende IVPA (I väntan på ambulans) med samtliga räddningstjänstorganisationer i Halland. I december 2024 beslutade regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott att ge driftnämnden i uppdrag att utarbeta ett nytt samverkansavtal och därefter återkomma till regionstyrelsen med förslag till avtal.

Nu föreligger ett förslag till samverkansavtal med Räddningstjänsterna i Halmstad, Hylte, Laholm samt Räddningstjänst Väst för Falkenberg och Varberg för beslut. Arbetet med avtal med Räddningstjänsten Storgöteborg för Kungsbackas del pågår än och kommer att adresseras när det är klart.

Bakgrund

Sedan 2009 har det funnits ett samverkansavtal avseende IVPA (I väntan på ambulans) med samtliga räddningstjänstorganisationer i Halland. Det senaste

samverkansavtalet, som regionstyrelsen gav hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att teckna år 2020, gällde från och med 2020-06-01 och två år framåt. Avtalet har förlängts automatiskt årligen fram till år 2025.

Den 17 december 2024 (§216) beslutade regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsutskott att ge Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsa i uppdrag att i samverkan med de halländska kommunerna utarbeta ett nytt samverkansavtal och därefter återkomma till regionstyrelsen med förslag till avtal.

Övervägande

Ambulans och sjukresor Halland har tillsammans med räddningstjänsterna i de halländska kommunerna nu tagit fram ett förslag till nytt samverkansavtal som givits en enhetlig utformning för Räddningstjänsterna i Halmstad, Hylte, Laholm samt Räddningstjänst Väst för Falkenberg och Varberg. Arbetet med avtal med Räddningstjänsten Storgöteborg för Kungsbackas del pågår än och kommer att adresseras när det är klart.

I väntan på ambulans (IVPA) innebär att räddningstjänsten ger första hjälpen i väntan på ambulans samt ger den vårdbehövande trygghet och håller kontakt med sjukvårdspersonalen i ambulansen. Föreliggande förslag till samverkansavtal omfattar insatser vid behov av första hjälpen IVPA vid följande situationer:

- Vid misstänkt eller konstaterat hjärtstopp, hos vuxen eller barn, larmas räddningstjänsten ut omedelbart så snart inre sjukvårdsledning tagit ställning till uppdraget. Utlarmning sker i de fall räddningstjänstens tid till patient bedöms bli kortare än ambulanssjukvårdens resurser vid prio 1-uppdrag.
- Vid misstänkt luftvägsstopp/högt andningshinder i form av främmande kropp, hos vuxen eller barn, larmas räddningstjänsten ut omedelbart. Utlarmning sker i de fall räddningstjänstens tid till patient bedöms bli kortare än ambulanssjukvårdens resurser vid prio 1-uppdrag.
- Vid misstänkt stor yttre blödning, hos vuxen eller barn, larmas räddningstjänsten ut omedelbart. Utlarmning sker i de fall räddningstjänstens tid till patient bedöms bli kortare än ambulanssjukvårdens resurser vid prio 1-uppdrag.

SOS Alarm larmar ut räddningstjänsten i berörd kommun som genomför uppdraget inom deras ordinarie upptagningsområde förutsatt att beredskapsläget så medger.

Det nya samverkansavtalets uppbyggnad skiljer sig från tidigare avtal på så sätt att rätt till ersättning nu har en tydligare grund i utalarmering, vilket sker när specifika utalarmeringskriterier uppfylls. Det ankommer på den regionala alarmeringscentralen att tillämpa aktuella kriterier för utalarmering.

Vidare har IVPA-uppdraget förtydligats till att innefatta utförandet av första hjälpen i enlighet med en i avtalet intagen definition. Definitionen bidrar till ett tydligare kravställande på utföraren och skapar en gemensam förståelse och gemensamma förväntningar på hur IVPA-uppdrag fullgörs.

Samverkansavtalet utgår från att räddningstjänstens grunduppdrag inbegriper vissa kompetensbehov för räddningstjänsten, främst avseende utförandet av första hjälpen vid undsättandet av enskild. En del av dessa kunskapsbehov är gemensamma med de som uppställs vid utförandet av IVPA-uppdrag.

Utgångspunkten i samarbetsavtalet är därför att utbildnings- och fortbildningskostnader för upprätthållandet av denna typ av kompetens betraktas som delad mellan hälso- och sjukvården som efterfrågar utförandet av IVPA-uppdrag, och räddningstjänsten. Ersättning för utbildning utgår därför endast för att räddningstjänst ska kunna upprätta och upprätthålla kompetens på området. Rätten till viss utrustning för utförandet av första hjälpen ingår inte i det nya samverkansavtalet, men regionen åtar sig att ersätta de patientbundna förbrukningsartiklar (elektroder) som används av räddningstjänsten vid utförandet av IVPA-uppdrag.

Avtalet övergår ifrån att vara tidsbegränsat till att gälla tills vidare med en ömsesidig uppsägningstid om tre månader. Denna lösning har valts för att säkerställa kontinuitet och främja en aktiv samverkan mellan parterna i syfte att minska risken för behov av sällan förekommande men mer omfattande omförhandling av IVPA-uppdrag. Avtalet har vidare utformats enhetligt för samtliga räddningstjänster i Halland (utom Kungsbacka), vilket medför en förenklad administration av ersättning och bra förutsättningar för ett enhetligt utförande av uppdraget.

Det nya samverkansavtalet föreslås börja gälla från och med den 1 januari 2026. Avtalet gäller retroaktivt efter påtecknande. Regionjurist har deltagit i utformningen av avtalet.

Barnkonsekvens- och jämställdhetsanalys

Inom ramen för IVPA-avtalet mellan Region Halland och Räddningstjänsten är det avgörande att verksamheten utformas med hänsyn till både barns rättigheter och jämställdhetsperspektiv. Ambulanssjukvården har ett särskilt ansvar att säkerställa att insatser som involverar barn, direkt eller indirekt, sker med respekt för barnets bästa enligt barnkonventionen. Detta innefattar tryggt bemötande, åldersanpassad kommunikation och en medvetenhet om barns särskilda behov i akuta situationer.

Barnkonsekvensanalysen inom IVPA-verksamheten syftar till att identifiera hur olika insatser påverkar barn som patienter, anhöriga eller närstående. Det är viktigt att personalen har kompetens att möta barn i kris, och att det finns rutiner för att skapa en lugn och säker miljö även i samverkan med räddningstjänsten. Genom att inkludera barnperspektivet i planering, utbildning och uppföljning kan verksamheten bidra till att stärka barns rätt till trygg vård och delaktighet.

Jämställdhetsanalysen fokuserar på att säkerställa att IVPA-insatser genomförs på ett sätt som främjar lika villkor för kvinnor och män. Det innebär att tillgången till vård, bemötandet och prioriteringen inte får påverkas av kön. Genom att följa upp könsuppdelad statistik och analysera eventuella skillnader i insatsmönster kan verksamheten identifiera och motverka strukturella ojämställdheter. Även inom personalgrupperna är det viktigt att främja en jämställd arbetsmiljö och att ledarskapet aktivt arbetar för inkludering och likvärdiga möjligheter.

Samverkan mellan Region Halland och Räddningstjänsten inom IVPA bygger på ett gemensamt ansvar att värna om både barns rättigheter och jämställdhet. Genom att integrera dessa perspektiv i avtalet och den operativa verksamheten skapas förutsättningar för en trygg, rättvis och hållbar vårdinsats för alla invånare – oavsett ålder eller kön.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Driftnämnden Ambulans, diagnostik och hälsas kostnad för IVPA-avtalen exklusive Kungsbacka kommun har de senaste åren varierat mellan 0,5–0,6 miljoner kronor per år i ersättning till räddningstjänsterna. Kostnaden i de nya avtalen beräknas uppgå till samma årliga kostnad som tidigare samverkansavtal innebar.

Ambulans, diagnostik och hälsa

Anna Pohjanen
Förvaltningschef

Kenth Ahlin
Verksamhetschef

Bilaga:

- Förslag Samverkansavtal IVPA – Laholm
- Förslag Samverkansavtal IVPA – Halmstad
- Förslag Samverkansavtal IVPA – Hylte
- Förslag Samverkansavtal IVPA – Falkenberg
- Förslag Samverkansavtal IVPA – Varberg

Nämndens beslut delges

Regionstyrelsen